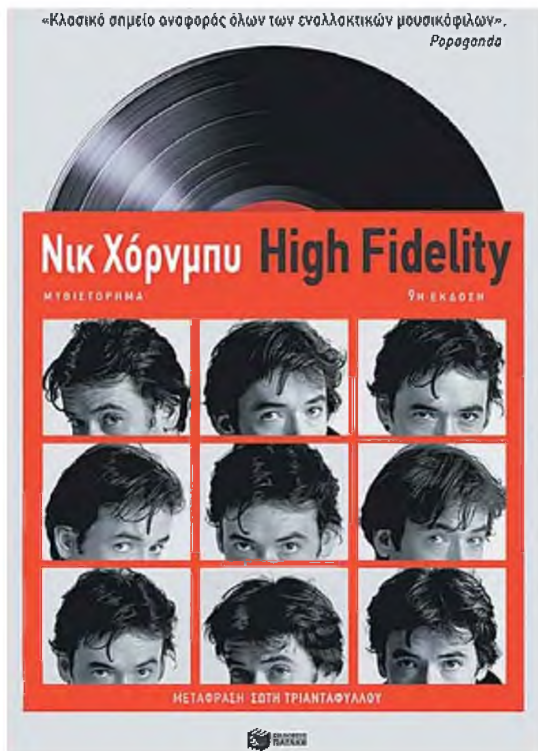

ΤΟΥ **Γιάννη Ζουμπουλάκη**

gzoump@tovima.gr

Tabula rasa

ΥΨΗΛΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

«**Θ**α ήθελα η ζωή μου να είναι σαν τραγούδι του Μπρους Σπρίνγκστιν – τουλάχιστον μια φορά...» γράφει ο Νικ Χόρνμπυ στο γνωστότερο μυθιστόρημά του, το «High Fidelity», λογοτεχνικό must όχι μόνο για κάθε μουσικόφιλο – εναλλακτικό ή μπ – αλλά και για κάθε άνδρα που έχει ζήσει ερωτικές απογοητεύσεις, έντονους έρωτες, δυσάρεστους χωρισμούς κ.ο.κ. «Γιατί στα τραγούδια του Σπρίνγκστιν», συνεχίζει, «ή θα μείνεις και θα σαπίσεις ή θα ξεφύγεις και θα καείς...». Τον τελευταίο καιρό διαβάζω ξανά αυτό το βιβλίο. Κατάφερα να το βρω από τον εκδοτικό οίκο του, τις εκδόσεις Πατάκη, όταν έντρομος ανακάλυψα ότι το είχα χάσει (εκδόθηκε για πρώτη φορά στα μέσα της δεκαετίας του 1990 και έγινε ακόμα περισσότερο γνωστό με την ταινία του Στίβεν Φρίαρς που το ακολούθησε το 2000). Ξεφυλλίζω τις σελίδες με το πάσο μου, χωρίς δηλαδή με βιασύνη να το τελειώσω όπως συνήθως συμβαίνει με τα

βιβλία που διαβάζω. Νιώθω να με παρασύρει όχι τόσο η πλοκή αλλά ο τρόπος με τον οποίο αυτός ο βρετανός συγγραφέας, χρησιμοποιώντας έναν φανταστικό ήρωα, τον Ρομπ, προφανώς το alter ego του, αυτοαναλύεται σε συνάρτηση με την υπερβολικά μπερδεμένη ερωτική ζωή του αλλά όχι μόνο. Μιλώντας για τους παλιούς του έρωτες, ο Ρομπ/Χόρνμπυ κάνει μια γερή ανασκόπηση του παρελθόντος του, αναρωτιέται για τις αξίες του, παλεύει με τους δαίμονες, τις εμμονές, τις προκαταλήψεις και τις φοβίες του, τσακώνεται με τον εαυτό του και του ασκεί σκληρή – ορισμένες φορές αδυσώπητα σκληρή – κριτική.

Νιώθω ότι οι περισσότεροι από εμάς, άνδρες και γυναίκες, από κάποια στιγμή και μετά αρχίζουμε να το κάνουμε αυτό και όχι απαραίτητα για θέματα που σχετίζονται αποκλειστικά με τον ερωτικό τομέα. Μας αρέσει να γυρίζουμε πίσω και να ξανακοιτάζουμε τη ζωή μας, να αναζητούμε παραθυράκια για να βρούμε πού στο καλό κάναμε τα λάθη που νιώθουμε ότι έχουμε κάνει και πολλές φορές να κοροιδεύουμε τον εαυτό μας με την υπόσχεση ότι θα τα διορθώσουμε ενώ γνωρίζουμε ότι πλέον είναι πολύ αργά. Σε άλλες περιπτώσεις αναλογιζόμαστε ποια θα μπορούσε να ήταν η πορεία της ζωής μας αν δεν είχαμε κάνει τις επιλογές που αποδείχθηκαν λάθη (και που βέβαια όταν τις κάναμε δεν ξέραμε καν ότι θα ήταν λάθη). Τι θα γινόταν αν... Μάταια όλα αυτά θα μου πείτε, αφού ό,τι έγινε έγινε, ποιο το νόημα; Αλλά να που το κάνουμε. Η ζωή μας πρέπει να έχει και λάθος αποφάσεις για να μπορούμε να εκτιμήσουμε τις σωστές. Θέλει πολύ κουράγιο μια λάθος απόφαση και περισσότερο για να αντέξεις το βάρος της. Οι λάθος αποφάσεις είναι για τους τομηνούς.

Συγχρόνως το «High Fidelity» επισημαίνει κάτι που επίσης σχετίζεται με τη ζωή μου αλλά δεν έτυχε ποτέ να το σκεφτώ μέχρι που διάβασα τις σκέψεις του Χόρνμπυ. Οτι ενώ κάποιοι άνθρωποι νιώθουν τόσο ισχυρούς δεσμούς με το παρελθόν τους, την ίδια ώρα θα ήθελαν να αλλάξουν. Εχω και εδώ παράδειγμα. Δεν μπορεί να είναι τυχαίο που ενώ θεωρητικά έχω αλλάξει και πάρει τον δρόμο μου μακριά από το παρελθόν μου, εξακολουθώ να φροντίζω ως κόρη οφθαλμού το σπίτι των παιδικών μου χρόνων επενδύοντας πολλά χρήματα για την ανακαίνιση και συντήρησή του. Γιατί το κάνω αφού δεν μου κάνει πλέον αίσθηση να κατοικώ εκεί και ούτως ή άλλως κατοικώ αλλού; Για ποιον λόγο, αν όχι επειδή είμαι πολύ δεμένος μαζί του, δεν δέχομαι να το νοικιάσω σε κάποιον άλλον, σε κάποιον άγνωστο; Μήπως επειδή ξέρω ότι δεν θα το αγαπήσει ποτέ όπως εγώ;

Διαβάζοντας βέβαια ξανά τα όσα έχω ως τώρα γράψει, νιώθω ότι είναι τα λόγια κάποιου που τρώγεται με τα ρούχα του χωρίς ούτε ο ίδιος να ξέρει ακριβώς τον λόγο. Ακόμα και σε αυτό, όμως, ο Νικ Χόρνμπυ καταλήγει σε κάποιο συμπέρασμα: καμία μορφή τέχνης, μουσική, λογοτεχνία, κινηματογράφος, θέατρο – ό,τι τέλος πάντων σε κάνει να αισθάνεσαι – δεν μπορεί να «τακτοποιήσει» τη ζωή σου έτσι ώστε «να τη δεις σαν τελικό προϊόν». «Ισως ζούμε σε υπερβολική ένταση» γράφει ο Χόρνμπυ. «Εμείς που απορροφάμε συνέχεια συγκινησιακά πράγματα τελικά δεν μπορούμε να αρκεστούμε στο να είμαστε ικανοποιημένοι – πρέπει να είμαστε ή δυστυχισμένοι ή εκστασιασμένοι».